

Egyedülálló kiállítás nyílt a hétvégén az Apáczai Nevelési Központ Művelődési Házának Galériájában. Gerencsér Ludwig Lajos és két amatőr művész mutatta be alkotásait a szép számban megjelent közönségnek. Az Ausztriában élő Gerencsér idén már járt Pécsen, akkor a börtönben mutatta be a fiatal fogvatartottaknak, hogy nem is olyan ördögös dolog a festészet. (Tekintse meg cikkünk után az eseményen készült fotóinkat!)

Természetesen nem nagy kunszt annak, aki tud festeni, mindenesetre az 1933-ban született, tehát már nem fiatal, de mozgékony és szellemileg teljesen friss művész megmutatta, hogy kis odafigyeléssel, egyszerű eszközökkel szépséget lehet varázsolni a börtön durva és komor világába.

A hétvégi tárlat megnyitójára sajnos nem tudott eljönni, így két barátja Dingó Tibor és Németh István a másik két kiállító amatőr művész képviselte őt is, akikkel jó kapcsolatot ápol.

A vendéglátó intézmény igazgatója Dombi-Mirolya Erzsébet nyitotta meg a kiállítást, akit arról faggattam, hogy milyen kötődése van az osztrák-magyar művészeknek Pécshez.

Erzsébet elmondta, hogy a zalai származású művész vallási nézetei miatt került börtönbe, történetesen Pécsre, ahol hat évet letöltött. Később szintén bezárták, mivel a katonai

szolgálatot hite miatt ismét megtagadta. - Már a második büntetését töltötte, amikor 1956-ban a forradalom megnyitotta a börtönök kapuit, így ő is szabadult. Ausztriába menekült Burgenland tartományba, ahol a mai napig él később megismert norvég feleségével. Ez tehát a pécsi szál, talán ezért is tartott bemutatót és kiállítást a helyi börtönben. Németh Istvánt személyesen ekkor ismerte meg, aki segédkezett a tárlat berendezésében. A negyven kép, a barátok műveivel kiegészülve egészen július 22-ig lesz megtekinthető a művelődési ház aulájában. Megismerve Gerencsér művészetét, amely Magyarországon eddig kevésbé volt számon tartva elmondhatjuk, hogy igazán egyéni alkotó műveit láthatjuk. A festő kivételes emberi tulajdonságokkal bír, képes volt életének egy korábbi szakaszában Rákosi börtönét megjárva is felállni és egyetemes emberi értékek felé fordulni. Képein megjelennek a börtönévek emlékei, ám derűsebb, könnyedebb hangvétellű festményeket is láthatunk tőle, több csendélet is látható a kiállítás anyagában. Műveit az egyszerű kompozíciók, átláthatóság jellemzi, a témák nem szorulnak magyarázatra, mindenki számára világosak, érthetők. Jelenlegi hazájában emberi értékeiért, a szabadság iránti elkötelezett magatartásáért tisztelik és becsülik őt, és a történelem ellenére nincs benne harag szülőföldje iránt. Bár néhányszor volt már Magyarországon kiállítása, mégis inkább lakóhelyén ismert és elismert művész Gerencsér, akit felesége révén Norvégiában is kedvelnek. Ott elsősorban tájképeivel nyűgözte le a közönséget az egykori Bernáth Aurél tanítvány. Csejkén (Eisenberg) műteremmel és galériával is rendelkezik, sok honfitársa portróját készítette már el, egy helyi műkereskedő 250 ilyen képét vásárolt meg nemrég, amely nem akármilyen gesztus egy

művésszel szemben.

A tárlat másik szereplője Dingó Tibor, aki még gyermekkorában Pécsen a művészeti szakkörök világán keresztül került közel a festészethez, ötvösséghez. A sok tehetséges gyereket ebbe az irányba terelő híres pécsi pedagógus Koltay Magdolna foglalkozott vele általános iskolás korában, az ötvös szakkörben pedig Rétfalvi Sándor szobrászművész. Később bár felvették a művészeti szakközépiskolába, az ottani tanulmányok félbeszakadtak. Más irányba indult Tibor élete, de a rajzolás, festészet iránti vonzódása megmaradt. Családot alapított és gyermekei születtek, ekkor kezdett el fokozatosan fiatalok élményeivel foglalkozni, feldolgozni azokat. Szívesen fest állatokat, az itt kiállított képein is megjelenik a táj és lovak.

Németh István életútja egy kicsit más, ő a gyermekkorát Kaposváron töltötte már korán érdekelte a vízfestéssel történő alkotás. A szomszédja amatőr művész volt, aki olajjal festett és ez a technika nagyon megfogta őt. Sokkal plasztikusabb, más ecsetkezelést igényelt ez, melyet jóval később felnőttként tudott csak kipróbálni. Csakúgy, mint Gerencsér – katonai szolgálat megtagadása miatt börtönbüntetést kapott. A közös vallás hozta a két embert össze, Gerencsér nem jöhetett akkor még haza, így Németh látogatta meg először őt Bécsben. A rendszerváltás után kiállítása nyílt Budapesten, ahol személyesen találkozott a művésszel és ekkor kerültek baráti viszonyba. Telefonon sokat értekeznek, az Ausztriában élő művész állandóan biztatja Istvánt, hogy ne hagyja abba, alkosson, ragadjon ecsetet! A ma már nyugdíjas Németh kisebb méretű képekkel jelent meg, már-már miniatúrának számító

festményeket hozott. Technikailag is változatosak a művek, az ecseten kívül ujjal, ecsetnyéllel, sőt az ő szóhasználatát átvéve „lögyböléssel” hoz létre képeket. Ez a felületen elfolyatott festék mozgására utal, amelynek eredményeképp egymásba folyó, érdekes színek és alakzatok jönnek létre. Kiállított két képet, amely a börtönéveknek állít emléket. Ezek nagyobb méretűek, színhasználatuk a témához igazodóan komor. Alkotói módszerét illetően elmondta, hogy hol könnyebben, hol nehezebben megy neki a festés. A könnyedebb, lendületesebb alkotói időszakot „vadulásnak” hívja, a kiállított képei közül ezeket a sebes ecsetkezelés, a dinamikus színválasztás jellemzi.

Mindenképpen érdemes megtekinteni a három eltérő egyéniségű és indíttatású alkotó munkáit, mivel három külön világ jelenik meg bennük, amely más és más ugyan, de mégis egy tőről fakadnak, ami az összekötő kapocs közöttük – a hit.

A megnyitón részt vevők egy csoportja

Dingő Tibor és Erőss Erzsébet megnyitja a kiállítást, mellette Németh

Németh László szól a közönséghez

Dingő Tibor hallgatja a méltatást

Dingő egyik kedvenc témája: lovak

A másik pedig a táj

Németh tisztelgése a láger áldozatai előtt

Gerencsér egyik letisztult munkája

A burgenlandi táj

Gerencsérben is mély nyomot hagytak a börtönévek

Talán éppen az egykori pécsi börtön folyosóját látjuk

Legendás eseményeinek egyike

Egy másik, nem kevésbé szép munkája